

Avsnitt 2, Obligatorisk information

I detta avsnitt av handboken får du lära dig:

- ▶ Vilka krav har ställts på märkningarnas riktighet, storlek, språk och placering?
- ▶ Vad avses med färdigförpackade och oförpackade livsmedel?
- ▶ Vilka obligatoriska märkningar krävs för färdigförpackade livsmedel?
- ▶ Vilka uppgifter ska ges om oförpackade livsmedel?

Märkningarnas riktighet

Informationen som ges om livsmedel ska vara sanningsenlig och tillräcklig, vilseledande uppgifter får inte ges.

I märkningarna får du inte uppge en sådan särskild verkan eller egenskap som livsmedlet inte har eller i fråga om vilken det inte avviker från andra motsvarande livsmedel.

Till exempel kan du inte uppge att en färsk gurka är fettfri eftersom alla färska gurkor är fettfria.

Du får du inte heller uppge att ett livsmedel har egenskaper förenade med förebyggande, behandling eller botande av sjukdomar hos människor.

Till exempel är det förbjudet att marknadsföra ett livsmedel för "behandling av förkylning" eller "som hjälp vid urinvägsinfektion".

Du hittar mer information i avsnitt 4.3 i Handboken om livsmedelsinformation.

Märkningarnas läsbarhet, tydlighet och märkbarhet

Märkningarna ska vara lätta att få syn på, läsa och förstå.

Målet är att en person med normal syn ska kunna läsa märkningarna enkelt.

Storleken på det lilla x-tecknet ska vara minst 1,2 mm.

Märkningarna ska vara gjorda på ett outplånligt sätt.

Du hittar mer information i avsnitt 4.2 i Handboken om livsmedelsinformation.

Färdigförpackat eller oförpackat livsmedel?

Kraven på obligatorisk information skiljer sig för färdigförpackade och oförpackade livsmedel. Därför är det viktigt att du vet vad som avses med dessa termer.

Med färdigförpackade livsmedel avses livsmedel

- som innan försäljningen färdigt slutits helt eller delvis i en förpackning så att förpackningens innehåll inte kan

ändras utan att öppna eller ha sönder förpackningen och

- är avsedda att överlämnas till konsumenter eller storhushåll som sådana. Ett färdigförpackat livsmedel är i detta fall en försäljningsenhet, till exempel en ketchupflaska eller helköttskonserv

Med **oförpackade livsmedel avses livsmedel**

- som konsumenten förpackar själv eller som förpackas på konsumentens begäran på den plats där livsmedlet överlämnas, till exempel rispiroger och pastejter som tas i en påse från en lösviktsdisk eller bröd och bakverk som förpackas av en konsument
- som är färdigt förpackade på platsen där livsmedlet överlämnas för omedelbar försäljning, till exempel take away-sallader och fyllda smörgåsar som butiken förpackat
- som serveras slutkonsumenten på livsmedlets överlämningsställe för intagande som sådant, till exempel en portion soppa på en lunchrestaurang.

Du hittar mer information i avsnitt 5.3 i Handboken om livsmedelsinformation.

Märkningarnas språk

De obligatoriska märkningarna på **färdigförpackade livsmedel** ska i regel skrivas på både finska och svenska.

Om livsmedlet dock säljs endast i enspråkiga kommuner i Finland, räcker det att de obligatoriska märkningarna gjorts på ifrågavarande kommuns språk.

Språkraven för **oförpackade livsmedel** har inte fastställts nationellt. Livsmedelsverket rekommenderar dock att samma praxis som för färdigförpackade livsmedel följs även när det gäller oförpackade livsmedel.

Du hittar mer information i avsnitt 4.4 och 7 i Handboken om livsmedelsinformation.

Märkningarnas plats

Obligatorisk livsmedelsinformation om **färdigförpackade livsmedel** ska ges direkt på förpackningen (eller på en etikett som fästs på förpackningen), där produkten överlämnas till en konsument eller ett storhushåll, till exempel en restaurang.

Informationen om **oförpackade livsmedel** ska uppges för slutkonsumenten skriftligt i en broschyr som är enkel att observera och tydlig eller på en tavla eller på något annat tydligt sätt. Anmälan ska finnas i närheten av livsmedlet.

Informationen kan också ges muntligt, när man på ett tydligt sätt meddelar att informationen fås på begäran. Ett undantag är märkningen om att produkten är kraftigt saltad i detaljhandeln och angivandet av livsmedlets beteckning och ursprungslandet för kött på serveringsställen. Den informationen ska alltid ges skriftligen.

Du hittar mer information i avsnitt 5.4 och 7.2 i Handboken om livsmedelsinformation.

Obligatoriska märkningar på färdigförpackade livsmedel

På förpackningen för ett **färdigförpackat livsmedel** (eller etiketten som fäst vid den) ska följande information uppges:

- Livsmedlets beteckning
- Ingrediensförteckning
- Ämnen och produkter som orsakar allergier och intolerans framhävda i ingrediensförteckningen
- Mängder av vissa ingredienser eller ingrediensgrupper vid behov
- Nettokvantitet (= vikt eller volym)
- Minsta hållbarhetstid ("bäst före"-datum) eller sista förbrukningsdag
- Den ansvariga livsmedelsföretagarens namn, firma eller bifirma och adress

- Ursprungsland, dvs. landet där livsmedlet har tillverkats eller producerats, eller härkomstplats vid behov
- Förvaringsanvisning vid behov
- Bruksanvisning vid behov (inklusive varningsmärkning vid behov)
- Dryckers faktiska alkoholhalt i volymprocent, om alkoholhalten överstiger 1,2 volymprocent (Livsmedelsverkets rekommendation: på ett fast livsmedel, om alkoholhalten överstiger 1,8 viktprocent)
- Livsmedelspartiets beteckning
- Näringsdeklaration
- Uppgift om användning av förpackningsgas vid behov
- Uppgift om användning av sötningsmedel vid behov

Eventuella märkningar som speciallagstiftningen kräver, såsom

- Märkning av livsmedlet som kraftigt saltat vid behov
- Identifikationsmärke i livsmedel av animaliskt ursprung som tillverkats i en anläggning

Du hittar mer information i avsnitt 6 i Handboken om livsmedelsinformation.

Obligatorisk information om oförpackade livsmedel

På **detaljförsäljningsstället** ska följande information ges om oförpackade livsmedel till slutkonsumenterna:

- Livsmedlets beteckning
- Ingredienser
- Ämnen och produkter som orsakar allergier och intolerans
- Ursprungsland eller härkomstplats vid behov
- Bruks- och förvaringsanvisningar vid behov
- Om ost, korv och andra köttprodukter som

används som pålägg, mängden fett och salt och vid behov märkning om att produkten är kraftigt saltad

- Om matbröd mängden salt vid behov märkning om att produkten är kraftigt saltad
- Information som förutsätts av speciallagstiftning

På **serveringsstället** ska följande information ges om oförpackade livsmedel:

- Livsmedlets beteckning skriftligen
- Ämnen och produkter som orsakar allergi och intolerans
- Ursprungslandet för köttet som använts som en ingrediens skriftligen

Du kan öva det du lärt dig i avsnitt 11, Repetitionsuppgifter, i handboken.

Sammanfattning

- ▶ Informationen som ges om livsmedel ska vara sanningsenlig och tillräcklig, vilseledande uppgifter får inte ges.
- ▶ Märkningarna ska vara lätta att få syn på, läsa och förstå.
- ▶ Märkningarna ska i regel skrivas på både finska och svenska.
- ▶ Märkningskraven skiljer sig för färdigförpackade och oförpackade livsmedel.